

Rengastustoimiston tilannekatsaus 8.2.2020

Jari Valkama

[jari.valkama\(at\)helsinki.fi](mailto:jari.valkama(at)helsinki.fi)

*Edellisen kokouksen jälkeen menehtyneet
rengastajat*

Seppo Sulkava (2071) s. 1931

Pertti Sulkava (249) s. 1937

Kari Oittinen (712) s. 1948

Rengastustoimiston työntekijät

Juha Honkala

- löydöt
- sähköposti
- renkaiden postitus
- tentit

Petteri Lehikoinen

- rengastukset
- löydöt
- tentit

Heidi Björklund

- petolintuseuranta

Seppo Niiranen

- kontrollit, rengastukset
- sähköposti
- renkaiden postitus

Markus Piha

- tietokantoihin liittyvä työ
- SSP
- ulkomaiset renkaat
- rengasvaraston ylläpito
- luvat ja tentit

Ina Tirri

- ulkomaiset renkaat
- sähköposti
- renkaiden postitus
- digitointi

Jari Valkama

- seurantatiimin vetäjä
- EURING
- luvat
- (rengastukset Sulasta)
- (löydöt Löydöksestä)

Kaikki yhteydenotot toimistoon sähköpostin rengastustoimisto@helsinki.fi tai rengastus@luomus.fi kautta tai puhelimitse 050-318 2351

Rengastajatoimikunta v. 2019

Heikki Kolunen, pj

Jouni Lamminmäki, sihteeri

Johanna Lakka

Pekka Pouttu

Heikki Helle

Ari Rantamäki

Hanna Pesanto

Rengastusvuosi 2019

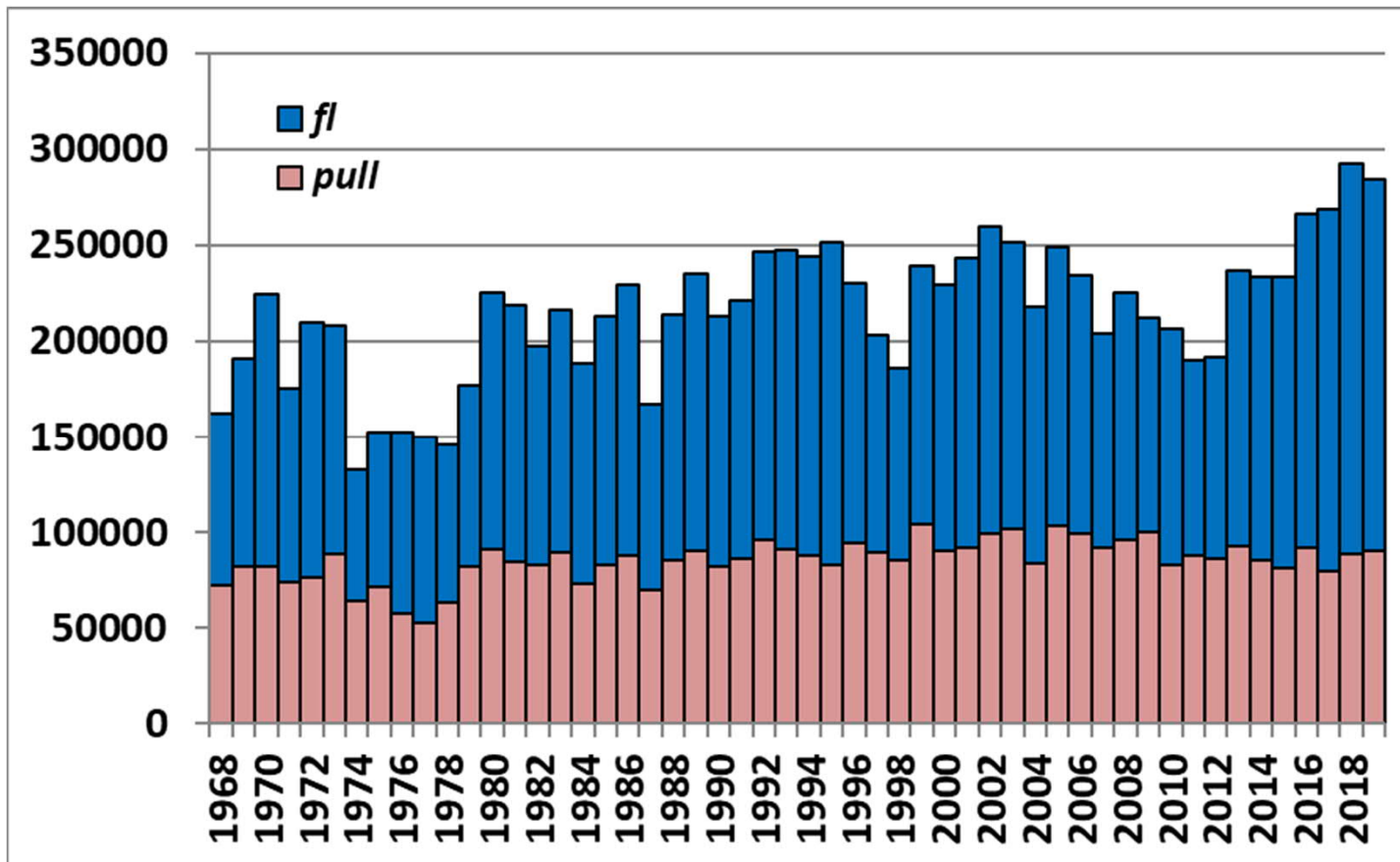
Rengastuksia yhteensä 284 664

Poikasia 90 766

Täysikasvuisia 193 898

1913-2019 yht. 12 396 886

Rengastukset 1968-2019

Rengastus-Top10 vuodelta 2019

Täysikasvuiset

Talitiainen 23971
Punarinta 19990
Sinitiainen 17965
Urpainen 14261
Hippiäinen 11068
Pajulintu 9059
Vihervarpunen 8608
Rautiainen 8582
Haarapääsky 5349
Ruokokerttunen 4458

Poikaset

Tuulihaukka 12199
Talitiainen 11604
Sinitiainen 11370
Kirjosieppo 7064
Kottarainen 4498
Naurulokki 3798
Kalatiira 2392
Harmaalokki 2327
Merimetso 2132
Leppälintu 2007
(pönttölinnut ruskealla)

Kaikki

Talitiainen 35585
Sinitiainen 29511
Punarinta 20197
Urpainen 14267
Tuulihaukka 12492
Hippiäinen 11069
Pajulintu 9356
Kirjosieppo 9059
Vihervarpunen 8709
Rautiainen 8615

Uusia rengastusennätyksiä

Laji	Rengastuksia	Laji	Rengastuksia
Kyhmyjoutsen	346	Hernekerttu	2228
Merikotka	328	Pikkuvarpunen	2665
Kurki	138	Järripeippo	3837
Etelänkiisla	84	Tikli	406
Tervapääsky	1245	Nokkavarpunen	240
Punarinta	20197	Pohjansirkku	1132
Mustarastas	4887		

Rengastukset lintuasemilla 2015-2019

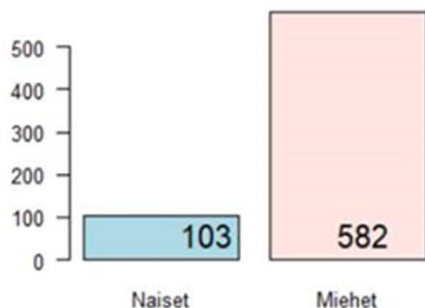
Asema	2015	2016	2017	2018	2019
ASPI	3287	3009	2655	1829	2672
HALIAS	6184	10101	5843	15948	8295
HÖYLAS	2274	3460	4075	2411	4032
JURMO	10679	14316	14655	16581	23585
KANLAS	1094	1710	930	1013	766
LÅGSI	5317	3844	3887	5192	6719
RÖNSKI	1997	3000	4631	3702	2450
SIGNI	0	0	1398	2485	0
SÄPPI	3814	6390	4849	3309	4506
TANKAR	1337	4357	1980	999	914
TAUVO	1816	3140	6089	5536	5462
VALS	350	396	1281	1439	1767
Yhteensä	38149	53723	52273	60444	61168

Lukuja rengastajista

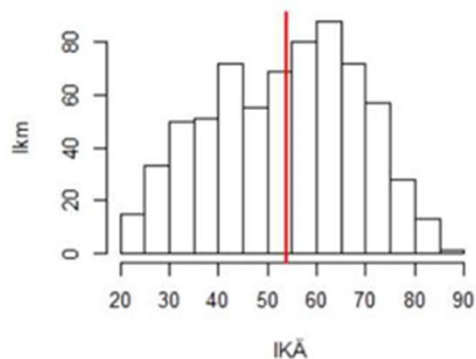
- 554 rengastajaa rengasti vähintään yhden linnun
- 125 rengasti vähintään 500 lintua
- 79 rengasti vähintään tuhat lintua
- 10 rengasti vähintään 5000 lintua
- Eniten rengastuksia: Tatu Hokkanen 16018, Aarto Tuominen 8361, Heikki Kolunen 7643, Pekka Pouttu 6817 ja Jukka Tanner 6730
- Eniten poikasrengastuksia: Jukka Tanner 6048, Tatu Hokkanen 5040, Urpo Koponen 1935, Kari Puumalainen 1581, Henri Selin 1521

Rengastajien sukupuoli- ja ikäjakauma

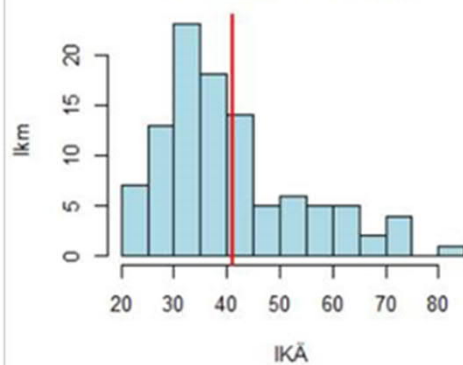
Yhteensä 685 rengastajaa,
joista 15 % naisia

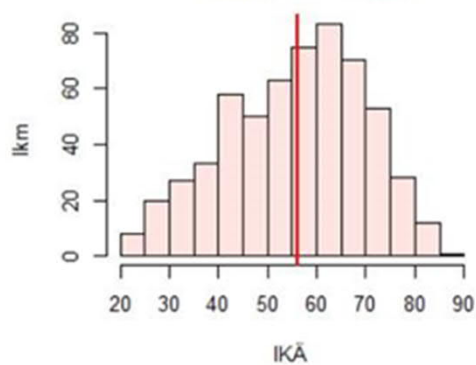
Ikäjakauma, kaikki rengastajat
keskiarvo 53.9 vuotta

Ikäjakauma, naiset
keskiarvo 41.2 vuotta

Ikäjakauma, miehet
keskiarvo 56.2 vuotta

LÖYDÖT JA KONTROLLIT

Yhteensä 1913-2019: 1 444 632

Vuonna 2019: 38 849

Suomesta 36 724, ulkomailta 2 125

Elävänä tavatut (37 392)

Rengastajan kontrolloima 22 987

Väritunniste luettu 10 032

Metallirengas luettu 3 326

Kuolleena löydetyt (1 457)

Törmännyt ikkunaan 144

Petoeläimen saalis 112

Liikenteen uhri 103

Tapettu 97

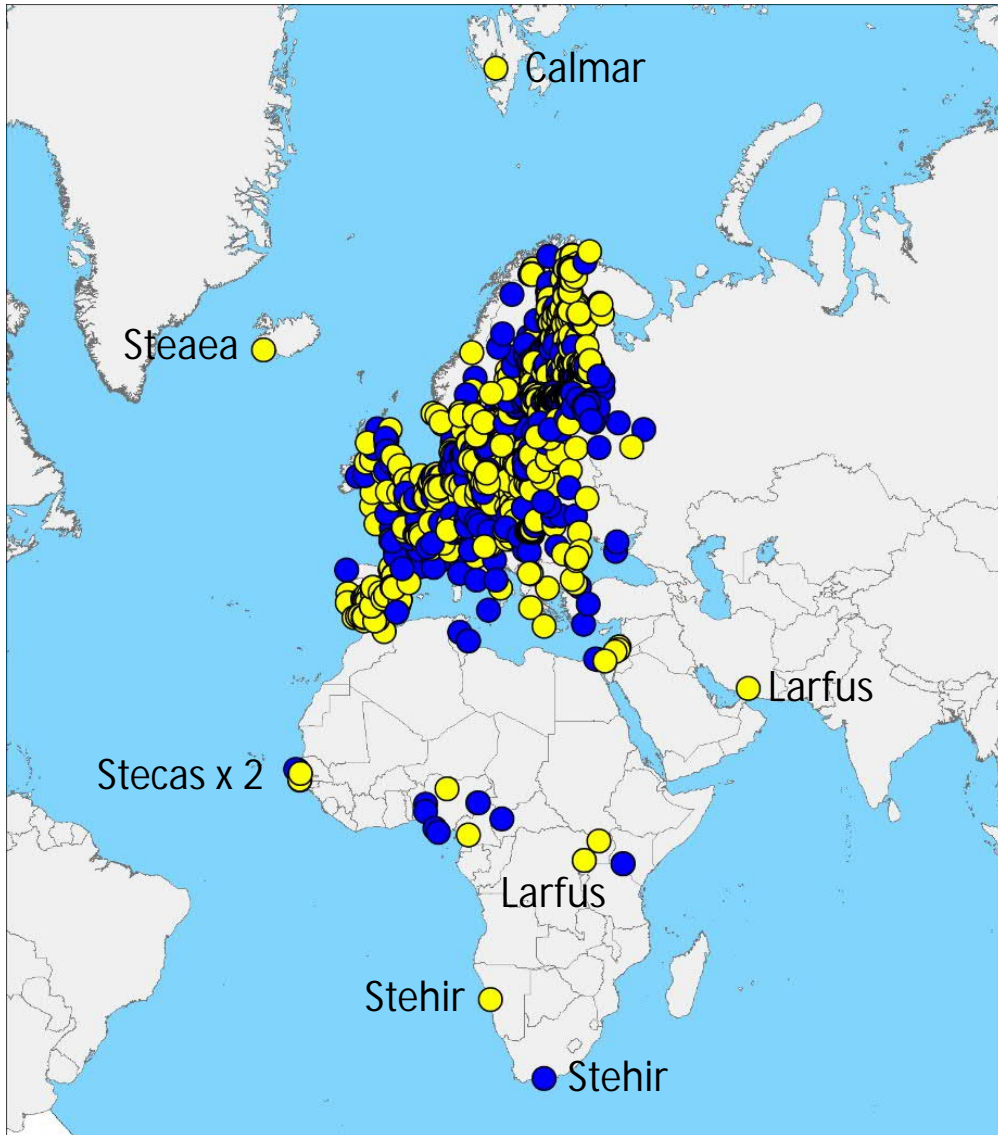
Sairaus tai vamma 90

Törmännyt lankoihin 44

Joutunut pyydykseen 35

(Yllä yleisimmät kuolinsyyt)

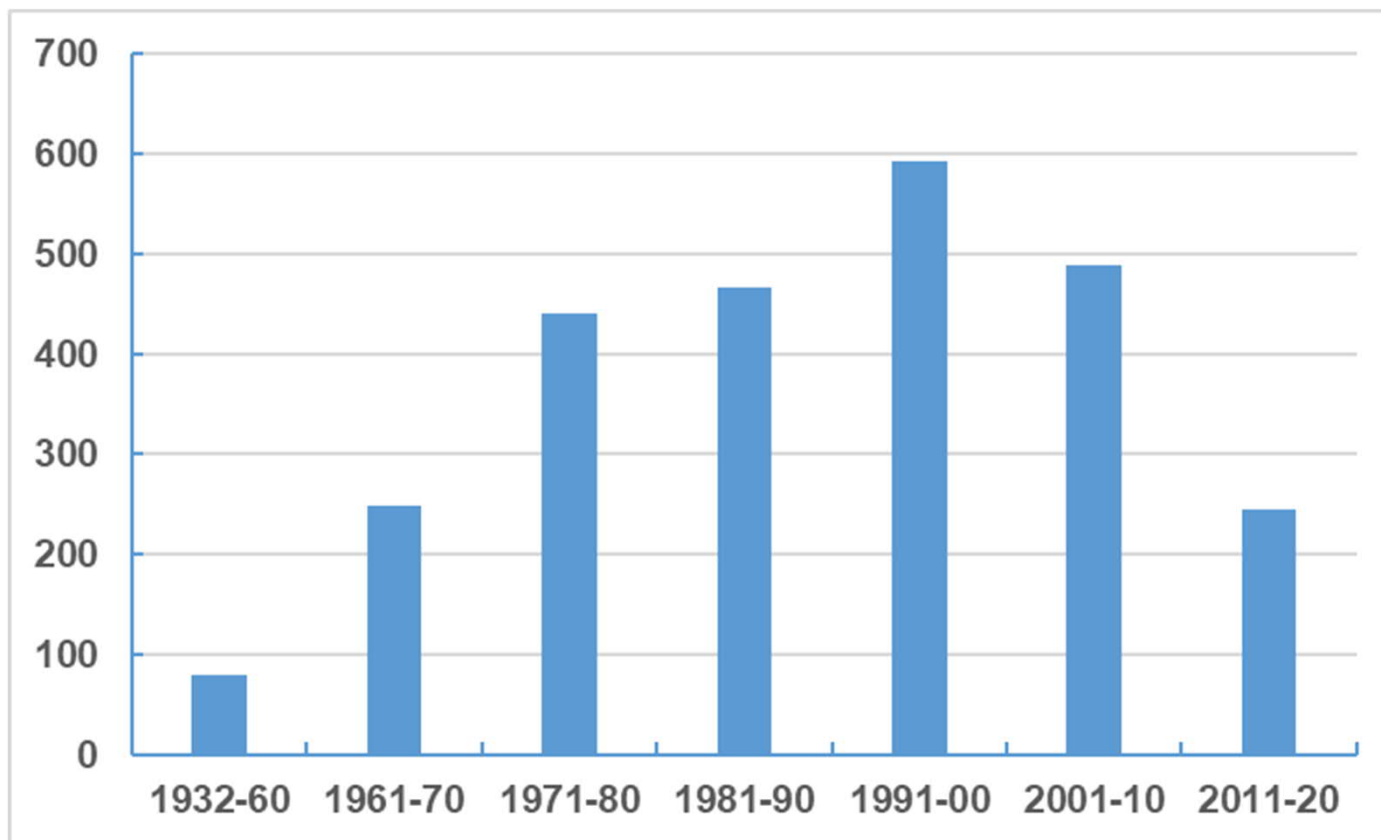
Rengaslöydöt 2019

Linnun tila

- *Löydetty kuolleena* (1457)
- *Tavattu elossa* (37392)

Afrikan-löytöjen määrä laskussa

Kuvassa Kravun
kääntöpiirin etelä-
puoliset löydöt eri
ajanjaksoilta

Ikäennätyksiä

- Uivelo 8 v, 3 km, kontr., Anu Tillanen
- Maakotka 34 v 9 kk, 31 km, kuollut, Jouni Ruuskanen
- Kurki 22 v 2 kk, 23 km, väritunniste luettu, Pekka Mustakallio
- Mustapyrstökuiri 16 v, 4 km, kontr., Minna Takalo
- Merikihi 32 v 1 kk, 9 km, väritunniste luettu, Kari Mäntylä
- Tunturikihi 4 v, 0 km, metallirengas luettu, Jarkko Santaharju
- Haarapääsky 9 v 1 kk, 5 km, kontr., Heikki Lokki
- Mustavaris 14 v 3 kk, 39 km, tunnistettu värirenkaista, Ari Rantamäki
- Korppi 22 v 3 kk, 5 km, löydetty, Timo Aalto
- Pulmunen 2 v 11 kk, 0 km, kontr., Jarkko Santaharju
- Peltosirkku 6 v, 0 km, tunnistettu värirenkaista, Tuomas Seimola

Muita mielenkiintoisia löytöjä

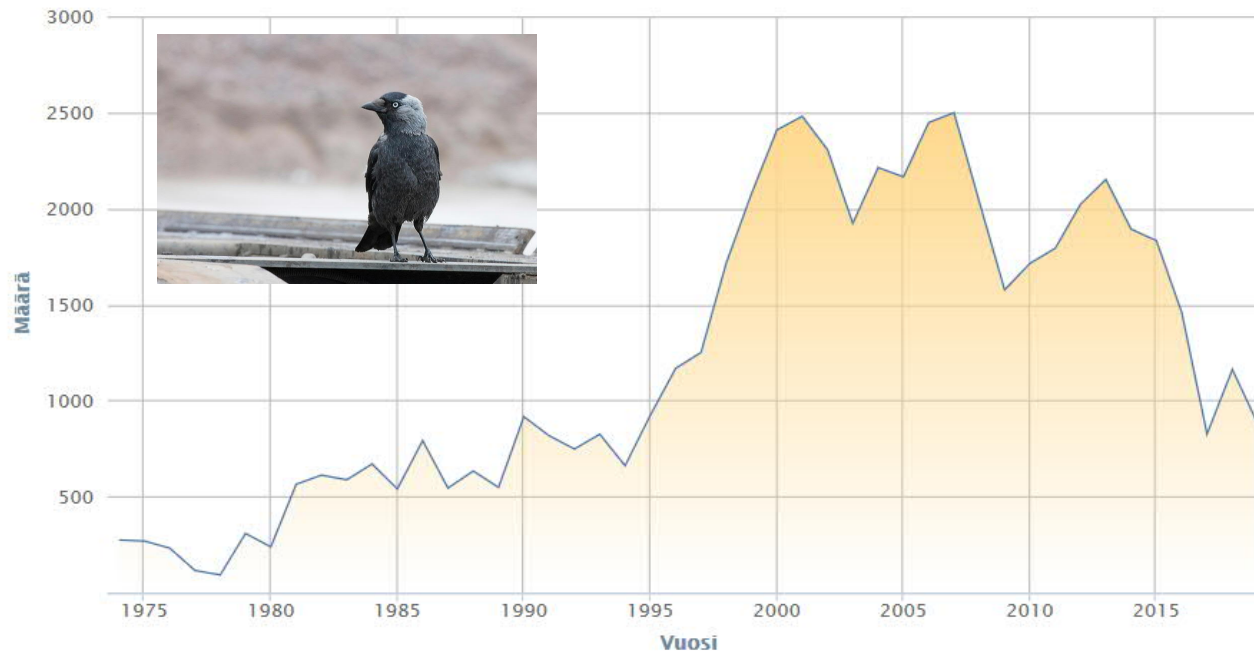
- Merimetso rengastettu poikasena Aspilla 2006, rengas luettu Itäavallassa marraskuussa 2013 ja tammikuussa 2019, kontrolloitu Loviisassa pesivänä toukokuussa 2019
- Jalohaikara 2 Liettuassa ja 1 Valko-Venäjällä lukurengastettua lintua havaittu 2018-19 (Lohja, Kemiönsaari, Porvoo)
- Isokoskelo Sveitsissä tammikuussa 2017 rengastettu koiras ammuttu Kittilässä syyskuussa 2019
- Merikotka rengastettu poikasena Kustavissa 2016, törmännyt tuulivoimalaan Itäavallassa helmikuussa 2017
- Avosetti värirengastettu poikasena Ranskassa 2017. Sama lintu kiersi touko-kesäkuussa 2019 lenkin Kouvola > Helsinki > Espoo > Lemland > Espoo
- Kangaskiuru naaras rengastettu Venäjällä Leningradin alueella 3.5.2018, valokuvattu pesivänä Rautjärvellä 3.6.2019, 207 km

Naakkojen rengastusmäärä on romahtanut

Naakka - Kaja - Eurasian Jackdaw - *Corvus monedula*

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Rengastusmäärän vähenemisen taustalla rengastusaktiivisuuden lasku, ei lajin väheneminen

Riistalajiksi 1.8.2018

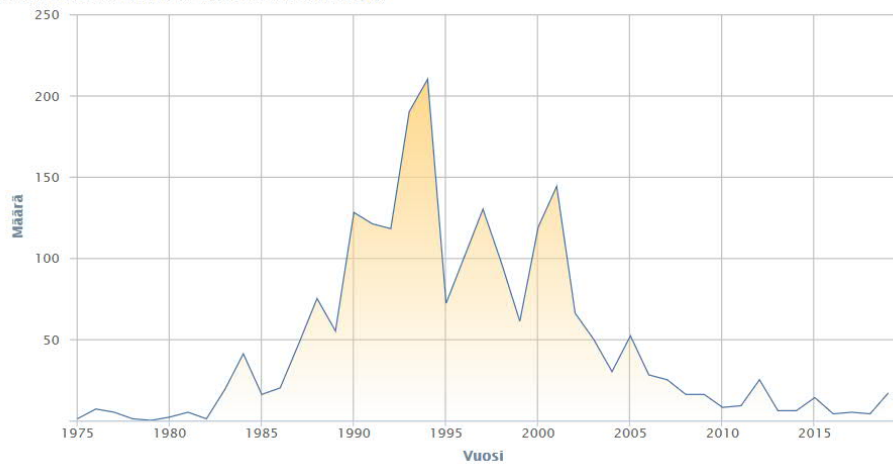
Kolme naakkaa ilmoitettu tapetuksi tuon jälkeen

Pari esimerkkilajia, joita toivoisi rengastettavan enemmän

Kangaskiuru - Trädgårks - Wood Lark - Lullula arborea

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

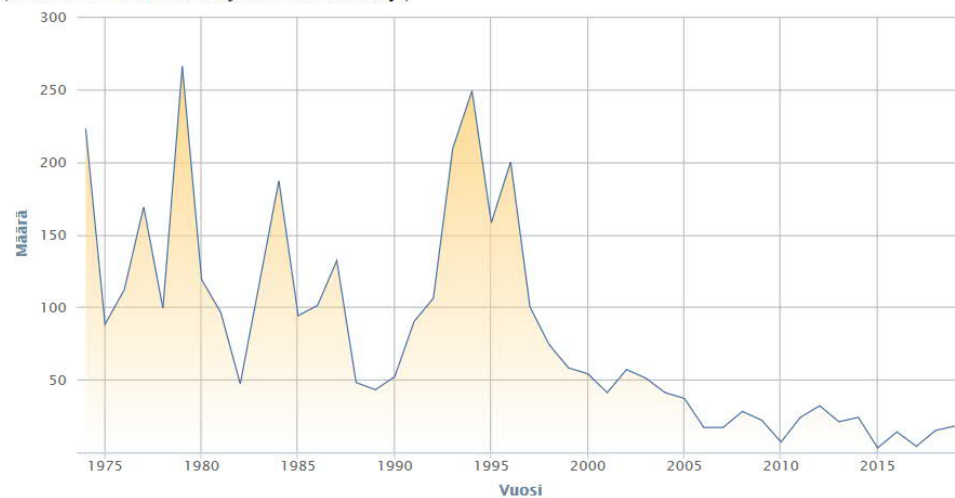
(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

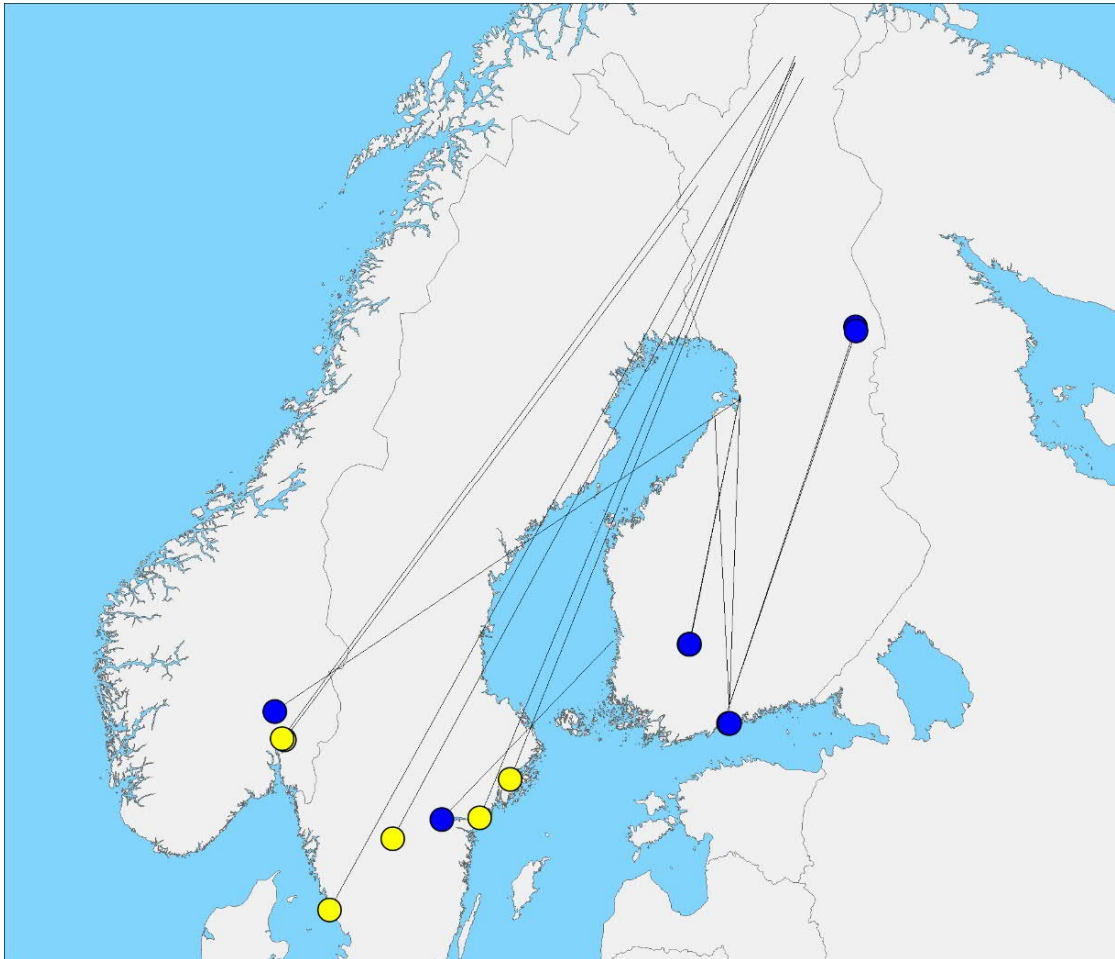
Kiuru - Sånglärka - Eurasian Skylark - Alauda arvensis

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Taviokurnat liikkeellä, etenkin Ruotsissa ja Norjassa

Viime syksynä useita
Pohjois-Suomessa rengastettuja
taviokurnia havaittiin Etelä-
Ruotsissa ja -Norjassa

Löytövuosi

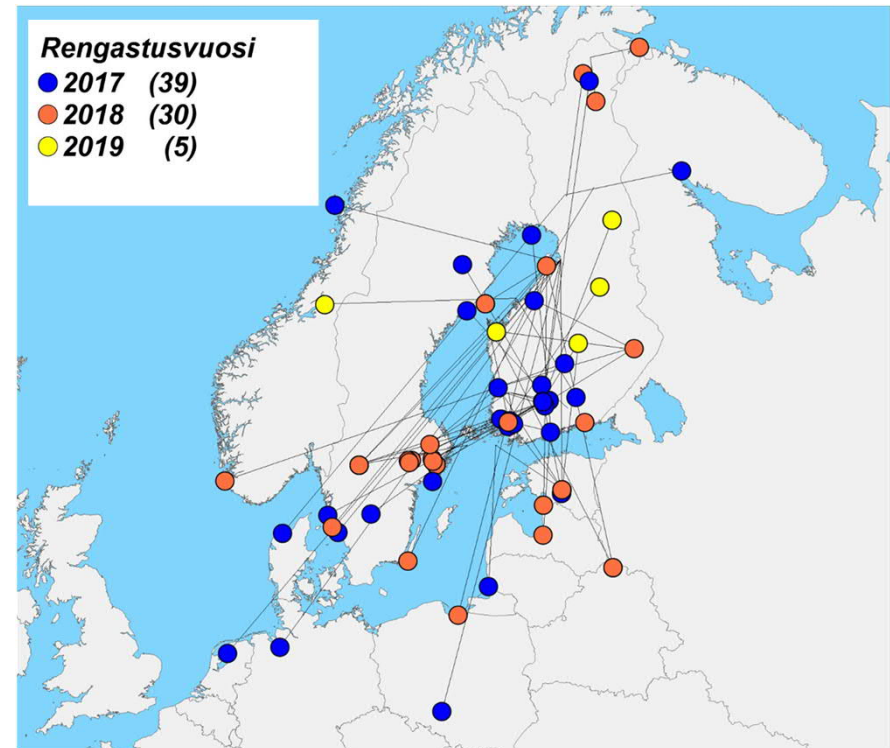
● < 2019 (8)

● 2019 (6)

Urpiainen revisited

- 1.8.2017-31.1.2020 rengastettu 82 519 urpiaista
- Tapaamisilmoituksia näistä 2642, joista 65 % tehty kuukauden sisällä rengastuksesta (ja 49 % viikon sisällä)
- Eri yksilöitä 2 010

Yli 100 km siirtyneet urpiaiset

Sulka

- Suuri osa rengastajista käyttää palvelua ja osaa palauttaa rengastukset ja kontrollit ilman ongelmia
- Monet tallentavat rengastukset ja kontrollit tuoreeltaan
- Rivien merkitseminen valmiiksi unohtuu joskus
- Tietojen korjaaminen mahdollista
- Tallenna linnusta kaikki mahdollinen informaatio!
- Suunnitteilla järjestelmä, jossa rengastuksen yhteydessä voi ilmoittaa pesätiedot. Näin saataisiin lisää, ja toivon mukaan virheettömämpää, aineistoa. Tavoitteena tietojen ilmoittaminen "yhden luukun" kautta

Renkaista

- Tämän vuoden renkaat on tilattu rengastehtaalta. Toimituksissa on joskus ongelmia
- Rengastajat voivat nyt tilata tämän vuoden rengastarpeen mukaisen määrän renkaita
- Mikäli annatte teille jaettuja metalli- ja lukurenkaita muille rengastajille, niin ilmoittakaa siitä toimistolle välittömästi

Muuta

- Rengastajien välisten riitojen selvittäminen ei kuulu toimiston tehtäviin
- Ikääntyminen koskee meitä kaikkia, ja joskus tulee se hetki, jolloin rakkaasta harrastuksesta on luovuttava. Parempi tehdä ennen kuin putoaa puusta tai työn / raportoinnin laatu heikkenee. Rengastajatovereilla on velvollisuus ottaa asia puheeksi, mikäli havaitsee ongelmia. Kannattaa etsiä omalle työlleen seuraaja hyvissä ajoin.
- Osa rengastajista lähettää tiedot ja lomakkeet kuukausia myöhässä, vaikka on lupaa hakiessaan sitoutunut toimittamaan ne ajoissa
- Rengastuslupa ei oikeuta ottamaan linnuista höyhennäytteitä, verta tai keräämään kuoriutumattomia munia, vaan nämä vaativat erillisen luvan

Vanhojen (n. 1951-73) rengastustietojen korjaus ja tallennus tietokantaan

- Etätallentajat tallentaneet työllisyysvaroin
- Heikki Lokki ja Seppo Niiranen ovat ahkerasti etsineet ja korjanneet virheitä ja puutteita...
- ...joita on paljon
- Tavoitteena saada tämä aineisto tietokantaan ja tilastoihin v. 2020 aikana
- Samassa yhteydessä myös v. 1913-n. 1950 rengastusdatan siirto tietokantaan

EURING

- Yleiskokous Serbian Zrenjanissa syyskuussa 2019
- European Migration Atlas valmistuu helmikuussa 2021
- Bosnia-Herzegovina hyväksyttiin uudeksi jäseneksi, samoin Catalan Ornithological Institute.
- EURINGin hallitus: pj Thord Fransson, sihteeri Jari Valkama, Rob Robinson (varapj), Pierre-Yves Henry (Ranska), Boris Nikolov (Bulgaria, rahastonhoitaja), Juan Arizaga (Espanja – San Sebastian), Davor Ciković (Kroatia), Daliborka Stanković (Serbia). Kokouksiin voivat osallistua myös presidentti Stephen Baillie, EURING Data Bankin hoitaja Dorian Moss sekä kunniajäsenet Franz Bairlein ja Chris du Feu.

Rengastajan vuosikirja 2019

- Kiitos kaikille kirjoittajille, Inalle vuosikirjan toimittamisesta ja Esko Pasaselle erinomaisesta taitosta!
- Kirjaa on jaossa kokouksessa, voi viedä niille, jotka eivät ole paikalla (ilmoita kenelle viet...). Myös vanhoja vuosikirjoja jaossa
- Vuosikirja tulisi maksaa (15 euroa) viimeistään pe 21.2.2020!
- Materiaali vuoden 2020 vuosikirjaan JV:lle viimeistään helmikuun loppuun mennessä

Pohdittavaa:

- Miten saadaan uusia rengastajia? Mitä esteitä tälle on?
- Miten saadaan kokouksiin ne, jotka eivät tyypillisesti näissä käy? Miksi kokouksiin ei haluta / voida tulla?
- Toimenpide-ehdotuksen joko minulle tai uuden toimikunnan jäsenille